

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egészévre 20 .

László József
 lapfőigazgató.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon : 275
 Kéziratok nem adtnak vissza.

A Hortobágy értékesítése.

Debreczen, június 13.

A mióta a mérnöki tudomány a Tiszát olyan sánczok közzé szorította, hogy csakis különös istenesapása kellene ahhoz, hogy valamikor, magas gátjait elszakítva, egy újabb szegedi katasztrófát idézne elő — azóta a mi délibábos Hortobágyunknak is lassankint lejárt virágzó kora. A 40.000 holdas sík pusztaságon alig találni már termő talajt, hol a tápláló bodorka olyan magasra nőne, hogy a kihajtott gulyáknak, méneseknek csak egy tizedrésze is jobban táplálkozhatnék. Egyszóval: legalább belülről — minden debreczeni polgár elismeri, hogy bizony a Hortobágy nem a régi többé; a kiterelt jószágállományok sokasága nem hizik, nem fejlődik már ott annyira, hogy abból a gazdának csak látszólagos haszna is lehetne. Az egész legeltetés csak olyan vegetáció, mely a lutrihoz hasonlít. Vagy hazahajtunk júniusban, vagy — ha időközben nagy esőzések állnának be — talán kihuzhatjuk Lőrincz vásárig: augusztus 15-ig. Ez pedig így nem jól van — ez által mi gazdák soha sem vagyunk biztosítva jószágaink

legeltetéséről. És fizetjük a legelőadót, kútbért, pásztorbért, ugyszólván semmiért. De fizetünk mindezek tetejébe 35 százalékos pótagót, a mely olyan meglepetésszerűen zúdult a debreczeni bennszülött nyakába, mint a derült égből a villámcsapás.

A városi tanács tehát ezegegyeszer atyailag gondolkozik, midőn a Hortobágy értékesítését veti felszínre. Olyan anyagból akarja ugyanis pótolni a modern haladással mind inkább növekvő kiadásokat, melyből eddig éppen a lakosság élvezte a legkevesebb hasznot.

Debreczen város érdekelt közönségének 90 százaléka már eddig elfogadta és örömmel járul az életrevaló terv kiviteléhez, mely új jövedelmi forráshoz juttatva a város házi-pénztárát, a lakosság terhein könnyíteni hivatva van.

Most már csak arról volna szó, hogy és miként kellene a kiszakított 10.000 holdas birtokot értékesíteni, hogy ezen földterületre eső jövedelem megkétszereződne és a kitűzött cél elérhető volna?

Továbbá az is kérdés alá kerül, hogy a 40.000 holdas birtok-

testnek melyik része lenne ezen célra kihasítandó?

En, aki a Hortobágyunkat ugyszólván minden porcikáját úgy ismerem, mint a saját tenyeremet, az értékesítést illetőleg a következő ajánlatot teszem:

A nagy Hortobágyunk a vasut mindkét oldalán fekvő részét, Mátá, Kishortobágy, B.-Ujváros, Elepi határ közötti hányad része képviselné a kiszakított 10.000 holdat. Ez a földterület a legsoványabb, talán legszikesebb is, de elég jó arra, hogy gondos ápolás után, termékeny szántófölddé kiműveltessek. Ezt a 10.000 holdas területet hasítsa ki a mérnöki hivatal 500 holdanként — husz egyenlő részre. És ezen 500 holdas parcellákat holdanként 4—5 forintjával adja bérbe 12 esztendőre szabad használatra olyan formán, hogy ezenidő alatt minden haszonbérő köteles leendő a bérelt 500 holdas birtokot körül árkolni és alkalmas tanyával beépíteni.

Ez az eljárás először azt az eredményt vonná maga után, hogy a városnak lenne 20 darab 500 holdas jövedelmező földbirtoka, mely eddig ugyszólván sem neki, sem a lakosságnak hasznot egyáltalán nem

A „Szabadság“ tárczája.

Irók egészségtana.

Írta: **Alfréd Capus.**

II. jelenet.

(Egy gyógyászati intézetben: Hatalmas vivóterem. A háttérben zuhany.)

A vivómester (rostélylyal a fején, vitórral a kezében): Rajta!

Batisol: Ah, ebből rettenetes kavarodás lesz! (Támad.) Talált! . . . Bah, semmi jelentőséggel! Csak találjon engem, a hányászor tetszik . . . Talált! Ismét! Brávó! Csak rajta! Fárasszon csak el . . . hiszen csurogni kell rólam a verejtéknek! Au! De most szurást éreztem ám! Annál jobb! (Ujra támad s valóságos esatakiáltásokba tör ki): Kuart! . . . Es most terec! (Megáll.) Gyorsan! Érzem, ébredez az ihlet . . . Jön már! jön már!

A vivómester: Mi jön?

Batisol: Ej, ördögbe is, hát siesen. Gyorsan! . . . Ihlet kell nekem . . . gyorsan! gyorsan! tintát és tollat . . . vagy írót . . .

(A vivómester elrohan és pillanat múlva írónnal és egy lap tisztapapírral tér vissza.)

Batisol: (Lehuzza kezéről a vivókezttyüt): A grófné borzasztóan elsápadt. Nem! (Ir.) A grófné rémesen elsápadt. Nem; ez nem hangzik jól . . . A grófné arca elszíntelenedett . . . Hm! hm! A grófné orczaát halotti fehérség borította el . . . Még ez sem az. Csak türelem! Még van reményem!

A vivómester: Nem parancsol egy utolsó támadást még, Batisol ur!

Batisol: Nem, köszönöm — mára elég. Majd megdörzsöltem magamat. Hozzon nekem, kérem még egy lap tiszta papírt . . . (Gondolkozva levetkőzik. Miután minden ruhaneműt lehámozott magáról, végignyújtózik a padon, kiteríti maga mellett a papírlapot, elkészíti az írót és aztán átengedi magát a masszörnek.)

Batisol: Erősen . . . természetesen erősen! (A masször munkához fog.) Különösen a csipők táján, . . . Így jól van. (Ir.) Hirtelen fehér árnyék húzódott át a grófné arcán . . . Hirtelen! — nem ez a határozó nagyon együgyű . . . Csak dolgozzon meg erősen. Joseph, . . . Ugy . . . Oh, jaj! — a csontjaim!

A masször: Talán szives volna uraságod a hátára feküdni.

Batisol: Csakhogy az nem a legkényelmesebb helyzet az írásra . . . Okvetetlenül a hátamra kell nekem feküdnöm?

A masször: Igen, minden oldalán meg kell dolgozni az uraságot, különben nem használ a masszázás . . . Ha majd készen leszek, tovább írhat . . . Ez különben az első esetem, — hogy valakit masszázás közben írni látok . . . de „az ember hajlamai a természete szerint igazodnak,“ nemde, uram?

Batisol: Ez a gondolat tőlem való . . . egyike az én számtalan gondolataimnak . . . (Hizelegve érzi magát.) — Keznek már most népszerűsége verődni.

A masször: Most tessék oldalt fordulni, ugy . . . Ezeket a mozdulatokat majd meg fogja szokni és akkor magától fordul jobbra-balra, a mint a sorrend megkívánja . . . egészen magától, szinte gépiesen.

Batisol: (homlokára üt): Állj! Gépiesen! Nem azt mondta ön, hogy „gépiesen?“ Ember. te nem is sejtéd, hogy . . . ön nem is sejtí, hogy mit tett nekem! Megtalálta a határozómat, amelyet

hozott; másodsor pedig a lefo-lyandó 12 bérletév 4—500.000 fo-riuntal csatlakozna a szükséglet apasztásához, melyre mindnyájunk-nak olyan nagy szüksége van.

Ezen javasolt 500 holdas bér-letekre — már előre tudva van — annyi pályázó lesz, hogy a tanács a legkényelmesebben választhatja meg új hortobágyi haszonbérle-őit. A mit irtam, jóhiszeműleg tettem és kérem az érdekelt tanácsot, bizott-sági tagokat, hogy jól megfontolt ajánlatom felett komolyan gondol-kozni sziveskedjenek.

Jablonczy Kálmán.

POLITIKAI HIREK.

A kiegyezési tárgyalások. Budapesti tudósítónk írja a következőket: A kiegye-zési tárgyalások során semmiféle újabb fordulat nem állott be. Konstatálni való azonban, hogy az események minden bármilyen szabálytalan hullámozása elle-nére is a tárgyalások helyesen azon program és azon tempó szerint folynak, a hogyan azokat a magyar miniszterelnök prelinálta. Már eleve úgy volt, hogy a kiegyezési részletes tanácskozá-sok a két parlament elnapolása után: június végén történnek. És így is lesz! A kánikulában pedig nem lesz tárgyalás, legalább szóbeli nem, csak jelentéstétel van tervezve a felségnél, akihez a két kormányelnök e czélből Ischlbe fog majd utazni. Döntő tanácskozásról mostanában nem lehet szó. A tárgyalások még hó-napokon át el fognak húzódni, a míg befejezésre kerülnek.

oly sokáig hiába kerestem. Igen, ez az: „gépiesen!” Oh, mily isteni! . . .

Most csak ne feledjen valahogy! (Abban hagyja a masszást és leírja a szót gépiesen a papírra.) „Gépiesen el-sápadt a grófnő” . . . De valami mintha hiányoznék . . . egy parányi csekélység. Arra majd a zuhany alatt fogok ráakadni. Teremtő! milyen áldásos néha a vélet-len! Az már tagadhatatlan, hogy a vé-letlennek nagy szerepe van az életben. Ahá! Ez ismét egyike a gondolataim-nak! (Följegyzí — masszórhöz): Fogja, itt van önnek tíz frank! Köszönöm. Majd küldök önnek egy példányt a regé-nyemből is.

A masszór: Azt hiszem, egy jég-hideg zuhany még jót fog tenni az ura-ságának.

Batisol: Igaza van. (Zuhany alá áll.)

A masszór: Készen van?

Batisol: Igen . . . Ott hagyom a papiromat, nehogy nedves legyen. (Alig zudul rá a jég hideg áradat, a mikor fel-kiált): Megvan: megvan! (Mint az esze-veszett ront a papírjához és lázas siet-séggel, miközben egész testéről ömlik a víz, ráírja a papírra): „A grófnő gépie-sen sápadni kezdett . . . Igen, igen! kez-dett . . . gépiesen, vagyis: anélkül, hogy tudná; hogy sejtene . . . Ezt, ezt akar-tam én szavakba önteni, Oh, csodálatos! Most végre megvan! Ezentul hetenkint háromszor ide jövök. (Megelégedetten fog az öltözködéshez.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, június 13.

Nagy hölgyközönség a karzaton, meglehetősen telt ház érdeklődött a gyü-lés iránt. Talán nem is a tárgyalás maga birt vonzó erővel, hanem az új házba való költözködés iránti előterjesztés kel-tette az érdeklődést.

Apponyi Albert gróf ugyanis ma je-lentést tett az új parlament műszaki ke-zeléséről. És ez alkalmul szolgált arra, hogy Apponyi ezuttal a ház padsoraiból szólaljon fel, a mi már évek óta nem történt meg. Beszédét minden oldalról nagy figyelemmel hallgatták meg.

Nagyobb vita keletkezett a József műegyetem építéséről szóló javaslatnál, melyet *Wlassics* miniszter és Hieronym szakszerű beszédei után megnyugovással fogadott el a Ház tulnyomó többsége.

Részletes tudósításunk itt követ-kezik:

Elnök *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác.

Az elnöki előterjesztések után **Barros** Jusztin előadó javaslatára vita nélkül fogadták el a képviselőház 1903. évi költségvetését.

Apponyi Albert gróf elnök ezután jelentést terjesztett be az állandó orszá-gház karbantartását és épület igazgatását teljesítő műszaki hivatal szervezése tár-gyába.

Holló Lajos figyelmezteti az elnö-köt arra, hogy az új országház főbejárá-tánál az állam ezimere helytelenül van feltüntetve. Kéri, hogy helyes czimert té-tesse fel. Elnök kijelenti, hogy a fő-rendház elnökével egyetértve ez iránt intézkedni fog.

Ezután *Madarász* József, *Dániel* Gábor és *Pichler* Győző felszólalásai után a jelentést tudomásul vették. A József műegyetem állandó elhelyezésére szolgáló állami épületek létesítéséről szóló törvényjavaslatot *Kammerer* Ernő elfoga-dásra ajánlotta.

Zboray Béla első sorban azt kifogá-solja, hogy pályázatot nem hirdettek, hanem az épületet ismét kéz alatt egy kedvező építésznek adták ki. Maga a javaslat ellen semmi kifogása sincs, de annál több az építkezés ellen.

Kammerer Ernő előadó több felvilá-gosítása után

Wlassics Gyula kultuszminiszter ki-jelenti, hogy a javaslat főczélja, hogy az új műegyetem költségeit megállapítsa. A most kért 1 millió korona csupán a ve-gyészeti pavillon felállítására szolgál és az építkezés folytatásáról évenként a költ-ségvetésben számolnak el. Tiltakozik a „kézalatt” kifejezés ellen és kéri a ja-vaslat elfogadását. (Éljenzés.)

Rátkay László örömmel szavazza meg pártja nevében is a javaslatot, mely kul-turális czélt szolgál.

Várady Károly nem fogadja el a javaslatot, mert a költség nagy és mert míg a tanítók fizetését nem emeljük, milliós épületeket nem emelhetünk. Ily irányu határozati javaslatot terjeszt be.

Hieronymi Károly Várady kritikáját sem igazságosnak, sem a közérdeknek megfelelőnek nem tartja. A műegyetemre

feltétlenül szükség van, mert a nemzet-közi gazdasági versenyben csak azok az államok boldogulnak, a melyek gazdasá-gilag haladnak és fejlődnek. A javasla-tot örömmel elfogadja. (Helyeslés.)

Molnár Jenő nem fogadja el a ja-vaslatot.

Wlassics miniszter előadja, hogy a régi épületeket szintén tanügyi czélokra használják fel Várady javaslatának elve-tését kéri. (Helyeslés.)

A javaslatot ezután általánosságban s a szünet után részleteiben és vita nél-kül elfogadták.

Sok a szatócs.

A pénzügyigazgató az alkoholizmus ellen.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 13.

Debreczenben néhány év óta a sza-tócsok száma rohamosan megnövekedett. Mig öt-hat évvel ezelőtt csak 70—80 szatócs volt az egész város területén nyilvántartva, addig most nem kevesebb, mint százhetvenöt szatócs néz egymásra farkasszemet Debreczenben s valósággal rontja egymás megélhetését, a többnyire nagy családdal bíró kiskereskedő.

A szatócsok létszámának rohamos emelkedése azonban korántsem jelenti a város kereskedelmének fejlődését; nem jár semmi előnnyel a piacra nézve; sőt erkölcsi szempontból határozottan káros jelenség.

Hogy mi köze a szatócsnak az *erkölcsi szempontokhoz*, viszont az er-kölcsnek a szatócsához, világosan kitűnik az alábbiakból, a mint illetékes helyen bennünket is informáltak az érdekes ügyről:

Tudvalevő ugyanis, hogy minden szatócsnak *italmérési engedélye* is van; sőt az is köztudomásu, hogy minden kisebbszerű szatócs *csakis erre fek-teti a fősulyt*. Ha szeszes italokat nem árulhat, egyszerűen bezárhatja a boltot, mert a sáfrány, a paprika, a só és a többi apró-cseprő fűszerfélék nem olyan haszonnal árusítható czikkek, a miből magas boltbért, aránylag nagy adót fizet-hetne a krájleros és ezeken kívül még családja fentartását is biztosíthatná. Min-den szatócs-boltnak a zsirozója tehát a szeszesitalok árusítása. Pálínkából ad el a legtöbbet, következetesen ebből van a legnagyobb forgalma, tehát a legnagyobb haszna is.

Az utóbbi esztendőkből gombamódra elszaporodott szatócsok legnagyobb része — mint most kitűnt — nem a bors, a paprika, meg a galand miatt nyitottak boltot, hanem kizárólagosan azért, hogy *italmérési engedélyhez* jussanak; a bolti állványokba elhelyezett néhány forint ára fűszer és rövidáru csak mellékes volt. A leglényegesebb áruezikk a — pálinka s megtörtént akárhányszor, hogy ha va-lamely szatócs italmérési engedélyt nem kapott, egyszerűen, vagy nem is nyitotta meg a boltot, vagy ha megnyitotta: csakhamar be is esukta.

E körülmény — eltekintve attól, hogy igen szomorú jele az alkoholizmus

ijjesztő mérvben való terjesztésének — de ama kevés jobbajta szatócsoknak is, kik nem épen az italmérésre fektetik a fősulyt, rendkívül ártalmára van. Az effölötti panaszkodás immár annyira általánossá vált a jobbajta szatócsok körében, hogy maga *Fauszt Elek* pénzügyigazgató is méltányosnak találván a zugolódást, azon fáradozik, hogy az előző években tömegesen kiadott italmérési engedélyek számát némileg apaszsa, miáltal a szatócs-boltok száma is hasonló arányban csökkenni fog.

Fauszt Elek pénzügyigazgató ugyanis az italmérési engedéllyel bíró szatócsokat most a legszigorubb ellenőrzéti s mihelyt a legesekélyebb szabálytalanságnak jön a nyomára, a kihágást elkövetett szatócstól azonnal megvonja italmérési engedélyét. Az utóbbi napokban három kihágási esetben vontta meg a tulajdonosoktól az italmérési engedélyeket s e szigorú ellenőrzés mellett, igen valószínű, hogy rövid idő alatt tetemesen csökkenni fog a szatócs-boltoknak nevezett, undok pálinkabódék száma, ami nemcsak erkölcsi, de főképen kereskedelmi szempontból üdvös intézkedés, mivel a jobbajta szatócsok tisztességesebb megélhetését mozditja elő.

Az iparosok és a város pályázatai.

Ujabb beadvány a tanácshoz.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 13.

A nagy ipari mozgalmak mindinkább nagyobb hullámokat vernek és örömmel látjuk az iparosok mozgolódását, amikor mindent az ipartól várunk. A *debreczeni* iparosokra nézve valóságos áldás az ipartestület és annak két vezetője, az elnök és a jegyző egyaránt, akik fáradhatatlan buzgalommal dolgoznak az iparosok, de különösen a kisiparosok érdekében.

Tóth Kálmán ipartestületi jegyző most egy új beadványon dolgozik, melyet a tanácshoz szándékozik benyújtani. Több ízben merültek fel ugyanis panaszok az ellen, hogy az állami és törvényhatósági építkezéseknél a kisiparosokat mellőzik, amennyiben a pályázatokat nem iparcsoportonként, hanem együttesen hirdetik ki, minden szálát egy vállalkozó kezébe összpontosítva. Az iparosok ezáltal jelentékeny károkat szenvednek. Ezzel a panaszszal már a minisztereknél is járunk az iparosok és a látogatásnak meg is volt az eredménye, amennyiben az egyes miniszterek körrendeletben utasították a törvényhatóságokat, hogy a pályázatokat iparcsoportok szerint hirdessék ki, alkalmat nyújtva egyes kisiparosoknak is arra, hogy építkezéseknél önálló munkát végezzenek és keresethez juthassanak a vállalkozó közvetítése nélkül, ami az esetben természetesen megrövidítésekkel szokott járni.

Ez a miniszteri rendelet azonban hatályát veszíti az önkormányzattal bíró városokkal szemben, mert az ilyen törvényhatóságot a miniszter nem utasíthatja semmiféle pályázati módosítások betársására. Debreczen város is élni szokott az önkormányzati jogával, amire elvégre is jussa van, de az iparosok egyáltalán nem tapasztalják, hogy a város ezzel a

jogával az ő javukat mozdítaná elő, abban kétségtelenül igazuk is van, mert habár a városnak, joga van mellőzni a miniszter rendeletét, az még nem jelenti azt, hogy ezáltal saját iparosait esetleg önmagát is megkárosítsa.

Az iparosok e végből beadványt intéztek a városi tanácshoz, melyben arra kéri a törvényhatósági bizottságot, mondaná ki, hogy ezután iparcsoportok szerint hirdessen a város pályázatokat közmunkákra.

A számüzött milliói.

Francia állampolgár debreczeni örökösei.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 13.

Nagyérdekű megkeresés érkezett a minapában *Boczkó Sámuel*, *Debreczen* sz. kir. város r. kapitányához. A megkeresés írója *H. Charrier*, *Cressé* francia városka polgármesterének titkára, ki egy ottani *Nagy* család megbízásából örökösöket keres egy *Debreczenből* kivándorolt néhai *Nagy Sámuel* nevű számüzött milliókra becsült hagyatékához.

A francia *Nagyékat*, *Dörge Frigyes* budapesti bankár vezette nyomra s a család felkérésére *H. Charrier* polgármesteri titkár vette kezébe a nagyérdekű ügyet, mely már egy időben viczező is tétetett a helyi sajtóban. Mióta az örökösöket kereső milliomos levele nyilvánosságra került, Debreczenben és Hajdúvármegyében minden *Nagy* nevű ember bizonyos titkos reménnyel sóvárog a gazdátlan milliók után s a kérdezősködések úgy élőszóval, mint levélben sűrűn érkeznek *Boczkó* főkapitányhoz.

Tegnap két jelentkezés is érkezett a francia jussra. Egyik *Szatmár-Németiből*, *Nagy József* magyar államvasuti lakatostól, a kinek nagyatyjásztintén *Nagy Sámuelnek* hívták; a másik *Nagy Gyula szilágy-somlyói* főszolgabíró, a kinek ugy látszik legtöbb joga és reménye van a francia milliókhoz. Erre vall legalább levele nék egyik passusa, a mely teljesen összevág a francia nyelvű megkeresés részleteivel s mely a következőképen hangzik:

„A *Rákóczy* szabadságharcz leve-rese illetve a békekötés előtt egy *debreczeni Nagy* nevű elődöm, mint *Rákóczy-nak* hűséges tisztje vele együtt kibujdosott *Törökországba*. Hogy *Rodostóból* hova lett, arról mitsem tudok, de nincs kizárva, hogy *Franciaországban* telepedett meg s az örökösöket kereső *cresséi* család az én őszám leszármazása.

Boczkó főkapitány a beérkezett jelentkezéseket francia fordításban küldi meg a kérdezősködő *Nagy* család megbizottjának s nem hihetelen, hogy a kivándorolt *debreczeni* polgár milliókra rugó frankjai nemsokára hazakerülnek ide a délibabos rónaságra, hova a megkeresés tanúsága szerint a *néhai örökség-hagyó halála perczében is visszavágyott.*

Társadalmi bajok.

Debreczen, június 13.

IV.

A Vigszínház vendégszereplése Debreczenben.

Ez is társadalmi, még pedig nagyon fontos társadalmi ügy, a színház és színház-társulat boldogulásának kérdése. A színházat most tatarozzák a nyári hónapok alatt s előre kimondotta a tanács, hogy nem adja oda e miatt senkinek a színházat. Még is odaadták egy mozgókép-képesnek, sőt odaigérték *miss Duncannak* is; utóbbi azonban nem jött el. Most meg a Vigszínház tagjai kerekedtek fel *vánderkörutra* s mint a tudósítások szólnak — körutjukba ejtik Debreczent is és itt négyszer akarnak játszani. Semmi kifogásunk az ellen, ha a Vigszínháznak bármely jeles tagja eljön a saison alatt, hozzánk vendégszerepelni, a színigazgatóval megegyezés alapján. De nem találjuk értelmét annak, miért fogadjuk mi be akár csak négy előadásra is, épen a Vigszínház utazó-társulatát. Hiszen akkor adjuk azt a négy napot és négy esti jövedelmet inkább *Makónak*, a saját igazgatóknak, a ki Debreczen közönsége részére nagy áldozatokkal összeállított társulatával úgy a hogy kihuzván *Nyiregyházán* a hat heti időnyt, kénytelen-ségből *Orosházán* kell kitölteni a szünet ideig hátralevő időt, bizonyára ő is szívesen jönne Debreczenbe *Orosháza* helyett, mert nem egyszer hallottuk egy színigazgatóktól, mint a színészeketől egyaránt ezt a jelentőségteljes kijelentést, hogy inkább jönnek Debreczenbe fekete-kenyérre, mint máshová kalácsra. Reméljük tehát, hogy a színházi-bizottság és városi tanács semmi szín alatt sem ad engedélyt színelőadásokra sem a Vigszínháziaknak sem más szintársulatoknak!

Gyermekek az éjben.

Ilyen időszerű kérdéssel foglalkozott e rovatban a napokban *Brutus* álnev alatt egy ősmert jó lelkű fia városunknak. Az ő erkölcsi érzületét is nagyon bánthatta az a sok társadalmi ferdeség, mivel itt Debreczenben uton-utfélen találkozhatni. Trágár beszédektől, Isten káromlástól zeng az utca és nincs törvény, nincs hatóság mely ezt az undorító zenét elnémitaná. Tovább burjánzik társadalmi életünk eme bünt terjesztő dudvája. Sajnos, hogy így van, holott másképen is lehetne.

Ez a nappali élet Nézzük csak az éjjeli világát városunknak. Részeg felnőttekkel minden lépésen találkozhatunk az ember. Találkozhatunk még másokkal is. Nevezetesen bugdácsoló tizenöt-tizenhat éves gyermekekkel, kik testben-lélekben agyon esigázva tántorognak haza felé.

— Milyen hamar átsiklik az olvasó tekintete e sorok felett, ugyebár? — Nem is csuda, mindössze egy pár szó: bugdácsolnak a részeg gyermekek az éjleple alatt, lelkökben metelylyel, szivökben romlásba döntő sejtelmekkel, s üres zsebekkel.

Es ez előtt szemet huny a hatóság, a helyett, hogy vasszigorral vonná kérdőre azon hanyag szülőket, kik átkos könnyelműséggel járnak el a helyes nevelés körül, s kérlelhetetlenül büntetnék mind azon kufárlelkű bormérőket, kik helyet adnak azoknak a fiatal még romlatlan gyermekeknek, kik ha azon az uton haladnak tovább, nem hogy hasznára válnának társadmunknak, de hasznavehetetlen törpéi lesznek annak.

Romlott kort értünk meg, az már tagadhatatlan. A szájhősködés divik mindenféle, a helyett, hogy a beszédet a tett is követné. Pedig bizony már nagyon is itt volna az ideje, hogy eme társadalmi penész gombát csirájában ölnék meg.

Régi közmondás az: *Egészséges testben van az egészséges lélek.* És igaz is. Már pedig ha legtöbb szüle a mai könnyelműségével nézi végig gyermeke testi-lelki züllését, csak elvétve találhatnak egy olyan gyermeket, melyre nyugodtan rámondhatjuk: *no ez életre való.*

Bizony itt csak a hatóság szigora segíthet. Mert ha razzit tud tartani a közveszélyes nökre úgy azokat a fejletlen eseteket is kitilthatná az éjjeli mulatók füstös levegőjéből, kik alig haladták meg a tizenhat-tizenhét évet s már is pálinka, bor és festett arczu éjjeli pillangó danája után vágynak.

Csemetéből lesz a sugár jegénye, mélyen tisztelt hatóság és szülék.

Ismerjük fel végre a bajt. Igyekezünk nevelni olyan gyermekeket, kikben a szem gyönyörét találja s kik idővel nem csenevész proletárjaivá válnak a hazának, társadalmi életünknek, hanem erős ingathatatlan oszlopaivá.

—II.

UJDONSÁGOK.

Az angol pénze és az „Angol Királynő” szálloda.

Az angol gazdák látogatásának utolsó epilógusa tegnap játszódott le a rendőrség bünyői osztályán. Az angol társaság egyik rokonszenves tagja, Mr. Schmitt, egy pénztárcza, az „Angol Királynő” szálló s a Törley pezsgőgyár képviselője, Reiner Imre az érdekes epilóg hősei.

Két héttel ezelőtt ugyanis távirati megkeresés érkezett a rendőrséghez Berlinből, melyben Mr. Schmitt azt jelentette, hogy az „Angol Királynő” szálló 7. számú szobájában lakott s ott feledte pénztárczáját 5 font sterlingtarta lommal. Végh Gyula h. főkapitány azonnal megidézte a szálló személyzetét, de eredményre nem juthatott — mert a tárczáról senki sem tudott felvilágosítást adni, gyanuokok pedig esetleges büncselekményre egyikkel szemben sem forogtak fenn. A rendőrség táviratban tudatta a panaszos angol farmerrel, hogy tárczájának nyoma veszett s ezzel úgy látszott véget is ért a kellemetlen tárcza-történet.

Tegnap azonban örvendetes meglepetés érte a szálló tulajdonosát, Hauer Bertalan, a ki két hét óta bosszankodott az eltűnt sterlingek miatt. Tegnap ugyanis a szálloda egyik vendége, a Törley-féle pezsgőgyár budapesti képviselője, Keiner Imre azzal a kellemes ujsággal lepte meg Hauer Bertalan, a szálló tulajdonosát, hogy az I-ső emelet 14-ik számú szobája éjjeli szekrényének fiókjában angol bankokkal teli tárczát talált. Hauer Bertalan, a szálloda derék tulajdonosa azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, honnan ismét drótüzenetben tudatták az esszxi grófság jeles gazdáját, hogy

a tárcza az öt font sterlinggel együtt megkerült. Hogy előbb nem találtak rá, annak az a tévedés volt az oka, hogy Mr. Schmitt a hetes szobát jelölte meg, holott úgy látszik, a 14-es számúban lakott.

Ma postára teszi a bünyői-osztály a megtalált tárczát s a jeles angol méltán dicsérheti a magyar szállodák s a magyar megtalálók becsületes, megbízható voltát.

Modern Prometheusok.

Egy család életveszedelemben.

Budapesti level ezönk érdekes történetkét ír nekünk, a mely a minapában játszódott le a Dunán valahol a Viktória malom körül s még jó szerencse, hogy nem végződött tragikusan. Prometheus ur, a kiről itt szó van, fiatal bankhivatalnok a fővárosban, a ki a feleségével és anyósával csónakázni ment a Dunára. Az anyós természetesen itt is a kormányon ült, a férj pedig arca verejtékével evezett. Egy darabig minden jól ment. A parton állók irigykedve nézték a kis csónakot, a mely vidáman szelte a Duna habjait, s egyre mélyebben siklott a folyamba. Azonban egyszerre a malmokhoz érték. Itt már nem az anyós kormányzott és nem a férj evezett, hanem a rohanó ár parancsolt, a melyhez a hirtelen keletkezett heves szél is járult, — elég az, hozzá, az ár csónakot a malomhoz sodorta. A benne ülőknek csak annyi idejük volt, hogy belekapaszkodjanak a malom lánczaiba, miközben eliramodott alóluk a csónak, mintha ott se lett volna. Így esüngtek perczekig a modern Prometheusok a lánczon, féltetűkkel a hívős habokban s még csak a sas sem hiányzott a mely Prometheus ur máját vájja, mert az anyós „leette a szívet” a szegénynek: — Hogy mert maga bennünket a Dunára vinni, ha még az evezéshez sem ért. Leányom el fogsz válni holnap, nem, még ma, mindjárt ettől a nyomorult férfitől.

Szerencse, hogy nem volt a közelben semmiféle hivatalos személyiség, különben — úgy lehet — az anyós be is záltotta volna fenyegetését még abban a kritikus helyzetben is, a melybe a modern Prometheusok kerültek. Azonban minden hivatalos személynél ebben a perczben többet értek a molnárlegények, a kik észrevették a lánczon ficzkándoló családi jelenetet és kiszabadították a rémült Prometheusokat veszedelmes helyzetükből.

* **A kereskedők adója.** A debreczeni Kereskedő Társulatban tegnap fejezték be a kereskedők adóarányosítását. A tegnapi napon már csak a zsiradék és festékkereskedők rendezték az arányosítás ügyét magok között és ezzel a három napi gyűlészés véget ért. Az iratokat a Társulat ma terjeszti a választmány elé és annak a határozatától függ, hogy átteszik-e a pénzügyigazgatósághoz vagy sem, az ilyenképen megállapított adóarányosítás. A papir-, vas- és terménykereskedők ugyanis kivonták magukat az ügyből és nem mutattak hajlandóságot az egyezkedésre, mivel a pénzügyigazgató szóbeli kijelentéseiben nem láttak elég garanciát arra nézve, hogy a kive-

tés nem szenved-e változást minden megállapodás daczára.

* **A Kaszinó betörője.** Hosszasan beszámoltunk tegnap a kaszinóban elkövetett betörésről, jelezve azt is: hogy a rendőrség nyomában van a tettesnek. A látszat valósággyá vált s a gyanúsított ifju, Szecei Mihály lakatos már be is ismerte a betörést. A megdézsmált pénztár 107 koronát kap vissza, ennyit találtak meg nála. Dobos rendőrbiztos a csapó utczai Korona vendéglő udvarán fogta el a mulató betörőt, a ki azzal védekezett, hogy mindössze utravalót akart szerezni Amerikába. A kivándorló — jelöltet már át is kísérték a kir. ügyészséghez és legközelebb a büntető bíróság előtt kell beszámolnia a fiatalon elkövetet bünről.

* **Kossuth Lajos emlékezete.** Szeptember 19-én századik évfordulóját ünnepli a nemzet Kossuth Lajos születésnapjának. Országos ünnepségek lesznek a fővárosban, de kiveszi részét a vidék, úgy minden bizonytal Debreczen közönsége is. Az ünnepség ügyében hosszabb beadványt intézett 47. törvényhatósági bizottsági tag a városi tanáshoz, indítványozván:

„Mondja ki a közgyűlés, hogy Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját a közönséggel karöltve megünnepelni kívánja s hogy ezt a nagy Halhatatlanhoz és Debreczen sz. kir. város hazafiságához méltó módon megtehesse, az ünnepély tervezetének és részleteinek megállapítása és végrehajtására saját kebeléből a polgármester, esetleg polgármesterhelyettes elnökle alatt bizottságot küld ki.”

A beadványt Varga Lajos dr. Máyer Emil, K. Tóth Sámuel, Kiss Albert, Dicsöti József, Benedek János orsz. képviselő, Torday Gábor, Szabó Kálmán, Zádor Lajos, Csanak József és mások, írták alá.

* **Presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma e hó 15-én, vasárnap délelőtt tíz órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart. melyre az elnökség most küldte szét a tárgysorozatot, melyből kiemeljük a következőket: A felsőbb leányiskolában az igazgatótanács egyik megürült helyének betöltése. Püspöki levél a folyó hó 30-án tartandó tanárválasztásra meghívás tárgyában. Több kérvény elintézése.

* **Veres plakátok.** A szociálisták veres plakáttal árasztották el tegnap Debreczent. A vérszinű plakátok azt adják tudtára az érdeklődő közönségnek és az elvtársaknak, hogy vasárnap nagy népgyűlés lesz a Széchenyi-téren, kol a szociálista szónokok elreczitálják a már általános ismert sablon szerint szörnyűséges bajukat, az elnyomatást, meg ezerféle képzelt sérelmet. Arról valószínűleg nem fognak beszélni, hogy a kormány az utóbbi időben mily sokat tett a magyar munkások helyzetének javítására s hogy legközelebb is a gazdasági munkás és cselédpénztárral kapcsolatosan nyugdíj-egyesületet szervezett. A népgyűlés egyébként az általános választói jogról, szervezkedésről és pártajtóról fog értekezni.

* **Cseléd a gazdája ellen.** Kardos Mari cseléd volt *Lusztig* Dezsónél s egyideig hűségesen végezte dolgát, de később megismerkedett egy tüzes szemű bakával, aki úgy megvette a szívét, hogy a szerelemittas Mari dolgait is elhanyagolta miatta. *Lusztig* kénytelen volt a hanyag cselédet elbocsátani s a figyelmes Mari, hogy emléket hagyjon hátra magának, elvitt a háztól egy arany melltűt és több értéktárgyat. *Lusztig* jelentést tett ellene a rendőrségnél és *Szöcs* biztos hamarjában kézre is kerítette az enyveskezű Marit, ki előbb tagadni igyekezett, de később bünbánólag beismerte elkövetett vétkét. A rendőrség átteszi a tolvaj leány dolgát az ügyészséghez.

* **Jóváhagyott kegydíj.** Szücs Bálint volt városi végrehajtói becsüs, husz korona havi kegydíjat kért a várostól. A közgyűlés meg is szavazta ezt részére s most e közgyűlési határozatot a belügyminiszter is jóváhagyta.

* **Kilencz éves bűnös.** E ezimen irtuk meg tegnapi lapunkban, hogy *Végh* Gyula tb. főkapitány tegnap egy kilencz éves kis leányt kísértetett fel a bűnügyi osztályhoz, aki koldult az utcán. A rendőrségen kiderült, hogy a bekísért leány veszedelmes kis teremtés, aki már több zsebmetszést követett el. Most az is, kiderült, hogy a kis fruska a *Sárkány*-familia csemetéje és édes testvérje *Sárkány* Sándornak, a hirhedt zsebmetszőnek. A koránérett leánykát őrizet alatt tartják.

* **Napidijasok kérelme.** A városnál alkalmazott napidijasok nem igen diésekedhetnek valami fényes helyzettel. A munka ugyan meg van, de a fizetés oly csekély, hogy alig elég a megélhetésre. A napidijasok most kérvényt adtak be a városhoz, hogy az eddig élvezett drágasági pótlékot továbbra is utalják ki részükre, tekintettel a folytonosan érezhető drágaságra, mely a piacon uralkodik.

* **A házmester mellékfoglalkozása.** A házmesterek főfoglalkozása a kapunyitás, mellékfoglalkozásuk pedig a kapu pénzszedés szokott lenni rendes körülmények között. Mivel azonban nincs példa kivétel nélkül, mint jeles kivételt említjük fel Nagy István házmestert, aki a két nevezett foglalkozáson kívül egyébbel is foglalkozott, ha nem is egészen a tisztesség határán belül. *Schwarz* Vilmos butorkereskedőtől lopott el 7 vég vásznat Nagy István, a felesége, *Tóth* Mária pedig mint orgazda szerepelt. *Schwarz* a vászon eltűnéséről jelentést tett a rendőrségen, mire *Fehér* Mihály r. biztos kinyomozta a tetteseket és a bűnügyi eljárást megindították a jeles házaspár ellen.

x **Komlóssy Lajos** csemege üzletében tanuló felvétetik.

x **A 39-ik gyalogezred zenekara** vasárnap este a *Dreher* söresarnokban hangversenyt rendez szabad bemenettel. *Korona* sör a la Pilseni folyton frissen csapolt. *Csángó vetrecze*, *Matróz hus*, és sok különlegességek állanak rendelkezésre.

x **Donogán és Somossy** üzletében tanulók felvétetnek.

x **Örvendetes** jelenség, hogy reklámmal silány árut nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jó áru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tösgyökeres magyar gyáros*

ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bir s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtünetölő s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*on Főraktár: **Debreczenben Kálnai** Lipót urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom és más mosdó szappanaim 20fillértől felfelé kaphatók.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— (A „Tarka Szinpad“ Debreczenben.)
Jövő hó elején érdekes művészi produkciókban lesz részünk. A „Fővárosi Orfeumban“ működött kitűnő magyar gárda rándul le hozzánk öt estére: *Donáth* Lajos, a Magyar Színház karmestere, *Kornai* Berta, J. *Vásárhelyi* Vilma, *Véghelyi* Angéla, *Pálmai* Lenke, *Baumann* Károly, *Iványi* Antal, *Gyárfás* Dezső, *Márton* Mihály, *Miklóssy* Gyula, *Domokos* Róbert, *Szőregy* Gyula.

A „Tarka Szinpad“ *debreczeni* műsora öt estén beosztva a következő:

1. Beköszöntő. Előadja *Iványi* Antal.
2. A kuleslyuk. Kettős. Irta *Mérei* Adolf. Zenéjét *Kern* Aurél. Előadják *Kornai* Berta és *Véghelyi* Angéla.
3. Az én Katám. Dal. Irta: *Heltai* Jenő. Előadja *Gyárfás* Dezső.
4. Van-e tehetségem? Jelenet 3 képben. Irta: *Pásztor* Árpád, zenéjét *Máder* Raoul, a m. kir. Operett igazgatója. Előadja *Kornai* Berta.
5. Ne váljunk el. Törvényszéki jelenet. Magyar szinre alkalmazta *Góth* Sándor. Előadják *Iványi* Antal J. *Vásárhelyi* Vilma, *Véghelyi* Angéla, *Miklóssy* Gyula.
6. A vén kocsis. Irta: *Heltai* Jenő, zenéjét *Tornay* Alajos. Előadja *Marton* Mihály.
7. a) A diófa románcza. Irta: *Molnár* Ferencz, zenéjét *Konti* József, a Népszínház karmestere.
b) A tüzoltó. Irta: *Heltai*, zenéjét *Huszka* Jenő. Előadja *Kornai* Berta.
8. A tekintetes ur. Irta: *Kalotai* Sándor, zenéjét *Lányi* Ernő, előadja *ezigánykisérettel* *Baumann* Károly.
9. A segédjuhász. Népszinműparódia. Irta: *Szomaházy* István. Előadják *Marton* Mihály, J. *Vásárhelyi* Vilma, *Gyárfás* Dezső.
10. Ferde világ. Irta: *Pásztor* Árpád zenéjét *Donáth* Lajos, a Magyar Színház karmestere. Előadják *Kornai* Berta és *Bauman* Károly.
11. Az édes fészek. Bohóság. Előadják: J. *Vásárhelyi* Vilma, *Iványi* Antal, *Véghelyi* Angéla, *Miklóssy* Gyula, *Domokos* Róbert, *Szőregy* Gyula.
12. A rózsabimbó és a méh. Angol dal az *Örnagy* ur-ból. Előadja *Kornai* Berta.
13. *Fregoli*-paródia. Előadja *Baumann* Károly.

14. *Bucus*. Élékép. Előadja a *Tarka Szinpad* összes személyzete.

Szinre kerülnek továbbá: A főpróba. Irta: *Herczeg* Ferencz. — Pauza-kuplé. Irta: *Rudnyánszky* Gyula. — Az alkalmi szobalány. Bohózat. — Bakalevél. Irták: *Gárdonyi* Géza és *Dankó* Pista. — A trafikos leány. — Hortobágyi egyveleg. — A vén gitáros. — Pamlag nélkül. — Vészmadár. — Ujsáztrefa. — Leleplezés. — Szózat. — Néger duett. — Párisi utazás.

TÁVIRATOK.

Megmérgezett család.

Pécs, június 13. (*Saját tudósítónktól*.) *Darány* somogymegyei községben *Patkó* István öreg földmives tizenegy tagu családjá szerdán gombát vacsorált. Tegnap reggelre valamennyit eszméletlenül találtak. Daczára a gyors orvosi segítségnek, ma reggelig nyolczan meghaltak.

Eljegyzés a királyi házban.

Bécs, június 13. (*Saját tudósítónktól*.) *Mária Annunciata* főhercegnő, a nemrég elhunyt *Károly* Lajos főhercegnek és *Mária Terézia* főhercegnőnek leánya jegyet váltott *Sigfried* bajor herceggel. A völegény néhai *Erzsébet* királynéknak unokaöccse.

A szász király haldoklik.

Sybillenort, június 13. A szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: Az éjszakát általában nyugtalanul töltötte a beteg. Csak reggel felé aludt néhány órát. Az első reggelit jó étvágygyal ette meg.

Sybillenort, június 13. A beteg szász király állapota rosszra fordult. *Már csak órákig élhet*. A katasztrófa az orvosok véleménye szerint még ma bekövetkezik.

Millió sikkasztás.

Páris, június 13. Az itteni *Franzia banknál* egy millió sikkasztás nyomára jöttek. A sikkasztást a bank egyik hivatalnok követte el, aki a felfedezésnek nesztét véve megszökött.

A közigazgatási anket.

Budapest, június 13. (*Saját tudósítónktól*.) A közigazgatási anketet ma folytatták. Az összes résztvevők a legnagyobb elismeréssel szólnak a vármegyei és járási ügyvitel tárgyában kidolgozott szabályrendelet tervezetről. Ma a sikkasztás, az előadás, az elintézés, a kézbesítés, a hivataloslap, a járási ügyvitel és a tiszt főügyési ügyvitel gyakorlati kérdéseit tárgyalták. Többek közt élénk vitát keltett az ügyvédi képviselő kérdés. Közigazgatási ügyekben sokan perhorreszkáltak az ügyvédi képviselőt, közigazgatási eljárásban jobbnak tartván, ha s felek ügyvéd mellőzésével személyesen érintkezzenek a hatóságokkal. Az anket többsége azonban a miniszterelnök felszólalása után fentartotta a szabályrendelettervezet eredeti álláspontját, mely szerint ha a felet ügyvéd képviseli és a beadvány ügyvédi ellenjegyzéssel van ellátva, az esetben a végzés ügyvédnek kézbesítendő és a fél külön értesítést nem kap.

5000 hold vetés viz alatt.

Máramarossziget, június 13. (Saját tudósítónktól.) Oriási felhősza-
kadások következtében az Iza ki-
áradt és elöntötte a Baud-Zsalgó vá-
rosrészt, a Kossuth-utczát és a Petőfi-
ligetet. Az emberek a házakban re-
kedtek, Szigetkamarán, Felsővisón,
Mojszén, Bozsán, házakat és szarvas-
marhákat sodort magával az ár,
s két vasuti hidat rongált meg. Öt-
ezer hold vetés van eddig viz alatt
s a kár százazrekre rug.

Forgách gróf és a választói.

Balassagyarmat, június 13. (Saját
tudósítónktól.) Balassagyarmat választó
polgárai ma pártkülömbőség nélkül nagy
tiltakozó gyűlést tartottak. A gyűlésből
kifolyólag üdvözlő táviratot küldtek kép-
viselőjelöltjüknek, Forgách grófnak, til-
takozva az ellene indított hajsza ellen,
biztosítván őt teljes bizalmukról.

**A dunántuli ev. ref. egyház
új főgondnoka.**

Komárom, jun. 13. (Saját tudósi-
tónktól.) Az Antal Gábor püspök elnök-
lésével kiküldött szervezetszedő bizottság
ma felbontotta a Tisza Kálmán halálával
megüresedett dunántuli ev. ref. főgond-
noki állásra beérkezett szavazatok. 290
egyházközség szavazata közül 151 He-
gedüs Sándorra, 134 Tisza Istvánra esett.
Így Hegedüs 17 szótöbbséggel lett fő-
gondnok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyulai Dezső, meg a sötét alakok.**
Ebben a dologban két diákember és két
sötét alak szerepel. Minden sötétsége da-
czára inkább humoros az eset, mint tra-
gikus, mert a debreczeni kir. törvényszék,
illetőleg az ügyészség jóvoltával humo-
rossá változott. Gyulai Dezső debreczeni
ifju egy társával járta az utczákat a múlt
év szeptember havában, még pedig késő
éjszaka. Egy Kossuth-utczai bolt előtt
két sötét alakot láttak, amint az egyik
lehajolt, mintha a zárt feszegetné, a má-
sik pedig mellé állva, elfődte a járókelők
kivánsi tekintete elől. Hogy tényleg így
volt-e a dolog vagy sem, azt nem lehet
tudni, esupán annyi tény, hogy Gyulai
Dezső így mesélte el a rendőrségen,
nagy szolgálatot akarva tenni a közbiz-
tonságnak. Sőt azt is megmondta, hogy
az egyik sötét alak Csurka Ferencz deb-
reczeni vaskereskedő-segéd volt. A két
„sötét alak“ ellen megindították a bün-
ügyi eljárást és így került ma a kir. tör-
vényszék elé az ügy. A két „sötét“ közül
esupán Csurka Ferencz jelent meg, aki
jelenleg huszár éveit szolgálja a honvéd-
ségnél. A feljelentő ifju is jelen volt, de
most már nem volt bizonyos, hogy való-
jában Csurkát látta-e akkor este a
Kossuth-utczán. Mivel Csurka alibit is
tudott bizonyítani, a tárgyalás folyamán
Bálint kir. alügyész a vádat elejtette
Csurkával szemben — minek következté-
ben a törvényszék a további eljárást be-
szüntette.

§ **A gyerekhóhér.** Leletlen, gonosz-
szívű asszony lehet Szücs Ferenczné, a

ki méltán megérdemli a vadállat neve-
zetet. Kiss Juliánna cseléd nyolcz éves
gyerekét örökbe adta hozzá azzal a tu-
dattal, hogy gyermeke boldog otthont ta-
lál Szücsné házában. De a vadlelkű asz-
szony valóságos réme lett a szegény gye-
reknek. Ütötte bottal, ököllel a szegény
tehetetlen gyereket, hogy sokszor egész
teste vérző seb volt. Mikor egyizben Kiss
Juliánna meglátogatta, majdnem elájult,
mert a gyerek fülén akkori is egy nagy
seb volt. Kiss Juliánna rögtön elvitte
hóhérától a gyereket s jelentést tett el-
lene súlyos testi sértés miatt. A leletlen
asszonyt tegnap vonta felelősségre a tör-
vényszék. Dr. Szeőke István elnöktele
alatt s nagyon is kiérdemelt büntetéssel:
bat hónapi fogházzal sújtotta.

KÖZÖNSÉG KÖRE.

E rovat alatt közöltekkért egyedül a be-
küldőt terheli a felelősség.

A mézárosok és hentések adója.

Tekintetes Szerkesztő ur.

„A mézárosok és hentések adója“
czimmel ujságjának jun. hó 13-iki szá-
mában megjelent cikkre engedje meg-
jegyezmem, hogy az tévedésen alapul.

A vágatási lajstromba — melyből a
pénzügyigazgatóság megbizottjai a mé-
zárosok adóalapját összeállítják — 6 év
óta minden szarvasmarha, a mely a fo-
gyasztási adótörvény értelmezése szerint
borjunak veendő, tehát borju fogai még
meg vannak s utánna 1 K. 68 fillér fo-
gyasztási adó fizettetik mindig borjunak
van bevezetve s ezek után a törvényes-
nél senki magasabb adóval nem ter-
heltetik.

A vágóhídi ügykezeléssel kapcsola-
tos dolgokról — melynél a közönség he-
lyes érdeke figyelmen kívül soha sem
hagyatik — panaszlók minden esetben a
legillétékesebb felvilágosítást nyerhetik
alulirottól s ezzel sok esetben elkerülhető
ugy a sajtó utján való felszólalás, mint
a tek. városi tanácsnak felesleges zak-
latása.

Debrecz n 1902. jun. 13.

teljes tisztelettel

Csáky János,

vágóhídi igazgató.

REGÉNYCSARNOK.**A SZERELEM HATALMA.**

Regény.

Irta: Jablonczay Kálmán.

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás)

17.

A jelen édes percei alatt elfeled-
tem a multak kinjait és majdnem elfe-
ledtem, hogy rabszolga vagyok, a kinek
élete egy másik ember akaratához van
lánczolva.

Sokszor, midőn egyedül gondolkoz-
tam kis cseléd szobámban, hova mosta-
naban nagyon ritkán léptem be, eszembe
ötlött az a kérdés, hogy tulajdonképen
meddig tarthat ez így s mi lesz ennek
a vége.

Négerszülte gondolkozással is a
legrosszabb végeredményre kellett szá-
mitanom.

Ez az asszony szerelmével, szerelem
ből nem ajándékozhatott meg.

Ennek a szerelemnek nagyon drága
lesz az ára — tolmácsolá a higgadt ész
vágytelt szívemnek.

Néhány nap mulva megérkezett a
gazdám rabszolgavásárlási utjából. —
Hajtottak kinzó hajtsárjai vagy harmincz
feketét maguk előtt, a kinek a korbács
drót csapója által előidézett fájdalom or-
ditásuktól rengett a kastély udvara.

Crea — oda jött hozzám és meg-
szoritotta a kezemet.

(Folyt. köv.)

Legelegánsabb

Kivitelü

Férfi-,

Fiu- és

Gyermek-

Ruhák

kaphatók:

NEUMANN M.

es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

Főtér, főpostával szemben.

TRENCSEN-TEPLITZ

kénesfürdő Felső-Magyarországon.

sz Kárpátok gyöngye.

Tepla-Trencsen-Teplitz állomástól 20 percznyi
távolságra. Magyarország legerősebb kénesfürdői
37—42 fok C. természetes melegforrásokkal.

Eredeti iszap

köszvény, csusz, bennulás, neuralgia, ischias
stb ellen.

Tükörfürdők, külön hölgyek és külön urak
részére. Kényelmesen és diszisen berendezett
medenczefürdők, hidegvíz gyógyítás, magas
hegyi forrásvízzel, messége gyógyítás electro-
mossággal, gyógyító torna, savó- és terrain-
kura. Az egészségre és az ember kényelmére
való tekintetből minden követelményeknek meg-
felel. Olesó lakások, köztük Teplitz-szálló, Garn-
forrás-udvar, kastély a Sinaház és a Három-
szív-ház, melyek különösen ajánlhatók. Jó és
olesó ellátás a „Teplitz“ gyógy-szállodában,
az „Ausztriában“ az elefánt szállodában az ort-
hodox-izraliták számára és más vendégloben.
Májustól—szeptemberig a teljes ellátás 6 ko-
ronáért. Ellátás nélkül 3 korona: fürdő (ruhá-
val), szoba (fűtéssel). Naponta hangversenyek,
színház és más egyéb mulatságok. Szélmén-
tes hely. Pormentes levegő. Hetezernél több
vendég. Táraas-kocsi és kettőzfogat min-
den vonatnál. A fürdő egész éven át
nyitva. A tulajdonképeni fürdő-évad azonban
május 1-től szeptember végéig tart. Ké-
pes prospektusokat ingyen küld szét a fürdő-
igazgatóság.

Viza rántva, Székely haresa
 Ponty serpenyőbe Tokk tartárral és kocsony-
 Csuka nyárson Fogas morzsá-
 Haresa rostélyon Márna para-
 Kárász rántva Paprikás ve-
 gyes hal
 Halászlé szegedi módra

ma pénteken a Dréher sör- és bor-
 csarnok nagy nyári kertjében
 egész nap kaphatók.

Este a Magyar Testvérek hangver-
 senyével.

Fényképező

kamara legalkalmasabb
 ajándék. Kellemes szó-
 rakozás és hasznos idő-
 töltés. Ingyen oktatás
 és utasítás. Tessék ár-
 lapot kérni Komáromi
 József fényképészeti szak-
 üzletéből: Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Kitűnő kóser házi koszt kapható.
 Arany János-utca 36. sz.
 hátul.

Modern 6 szoba, előszoba, mel-
 lékhelyiséggel azonnal
 kiadó Szent-Anna-utca 48. sz.

Kiadó üzlet helyiség.

Szabolcsmegye 10.000 lakossal bíró
 nagy községében — hol igen va-
 gyonos nép lakik — a piactér leg-
 szebb helyén levő ház

3 szobás lakás és szép, nagy

üzlethelyiség

megfelelő mellékhelyiségekkel együtt

folyó évi szeptember 1-től

kezdve hosszabb időre

haszonbérbe adó, esetleg

örök áron is — eladó.

o o Czim a kiadóhivatalban. o o

**Tavaszi és nyári idény
 1902**

Valódi brüni szövetek.

Egy szelvény 3,10 méter hosszú,
 teljes férfi-öltöny (kabát, nadrág és mel-
 lény) csak

frt. 2.75, 3.70, 4.80 jó	} valódi gyapju- szövet.
„ 6.— és 6.90 jobb	
„ 7.75 finom	
„ 8.65 finomabb	
„ 10.— legfinomab	

Egy szelvény fekete salonöltönyhöz 10 frt.,
 ugy felöltőszövet, turistalóden, legf. kamm-
 garn stb. küldetik szét gyári áron a szolid és
 megbízhatónak elismert postógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünben

Minta ingyen és bérmentve. Mintasze-
 rintí szállításért biztosíték. Magánvevők, ha
 közvetlen rendelik fentti gyári-forrásnál, jelen-
 tékenyen takarítanak.

**Divatos
 női mosó ruha szövetek:**

BATISTOK, ZEPHIREK,
 ÁTTÖRT KELMÉK . . .
 SZINES

ANGOLVÁSZNAK
 COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-
 FOULARD, SAVANNAH,
 CHINÉ CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK
 Métere 27 kr.
 és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-
 VÁSZNAK

15 krajczártól
 22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél
 Debreczen, Rózsater.

**CIRKUS
 VARIETÉ.**

35 elsőrangú kül- és belföldi művész
 és művésznő. — Saját zenekar.

DEBRECZEMBEN, a Széchenyi-utca
 végén fölállított 1500 személyre elegán-
 san berendezett és vízmentes ponyvával
 teljesen fedett cirkus, a melyben a n. é.
 közönség minden kedvezőtlen idő ellen
 védve van.

MA, Szombaton június hó 14-én
 nagy

Disz-előadás.

Itt még nem látott dustartalmu műsorral.

Uj! **ITT ELŐSZÖR!** Uj!

La Bella Pavey nővérek

mint fölülmulhatatlan akrobaták a berlini
 Apolló színházból.

Óriási tetszés! Felülmulhatatlan!

Pénztárnyitás 7 órakor — Kezdeté 8 órakor-

Wollner A., Wollner fivérek,
 tulajdonos. vezérigazgatók.

Bővebbet a falragaszon.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mes-
 terséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző-
 (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyé-
 kos park. Csuz, köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztő-
 szervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység,
 ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditőviz, elsőrangú
 szénsavval telített ásványviz, mint asztalviz legjobban ajánlva.

„DURABEEL“

zöld fedéllemez, tartósságra és czélszerűsége nézve
 felülmulhatatlan.

Carbolineum, Kátrány, Kocsikenőcs,
 elszigetelő lemez, aszfalt és kőfedél-
 lemez:

John-féle szab.

Kéménytoldok, Kémény-ajtócskák, lég-
 mentes zárral, padlás-ablakok kovácsolt
 vasból kapható

LUKÁCS VILMOS-nál DEBRECZEN,
 Hatvan-utca 5.

Melocó Péter beton és cement-áru gyáranak képviselője.

AKACIA - SZAPPAN - AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arcokreme 2 kor., KOSZMÉNYEK ÉS CSÜZEMÉNYEK
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZET (Cottage) POZSONY

ÉS SANATORIUM

Csanyerdő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes vidéken, 200 kilométerrel 207-4
 az északnyugati irányban, Szigorúan indított és szigorúan vezérelt intézet.
 Az épület modern, a konyha külön ellátás, méréselt áram. Egész éven át nyitva.
 Legmodernebb konyhák, külön ellátás, méréselt áram. Egész éven át nyitva.
 Prospektust és felvilágosítást küld.

Alattunk tudott édes, hogy a szépség elérésére és fenntartására a legkiválóbb és legbiztosabb a **FÖLDES-FÉLE**

MARGITKREEM

Ára: 2 kor., 100 g-os csomag 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.
 Készít: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
 Kapható minden gyógyszerertárban.

Danningene hajfestő szer

A szálnak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN**

RÓZSATEJ

Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl Ludwigsstr. 6

PLATSCHEK VILMOS

elismert legszofidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza

Budapest, IV. Központi Városház.

Paris kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT

Cipőfenymaz, legjobb fenyimaz a világon, a cipőknek gyorsan sötét-
 fekete fényt ad és a bőrt is tartóssá teszi.

Alapítatlan 1832. - Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 81. - Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER irodalmi cikkek

RENDET TARTANAK - IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannessgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

(ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)

Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

Sérvédek, mütába, műkezek, harkók, stb. Orvos-sebészeti műszerek, látározok, betegápolási eszközök.

Gummi és hallótyag különlegességek.

Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU-FÉLE COGNAC A LEGJOBB!

Vérgyógyítás - Hemopatia.

Feltalálója és egyedül képviselője:

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

Budapest, V., Váci-körút 18.

ismertető füzet 1 kor. bérmentve.

28 ÉV ÓTA!

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZÁLLODA

Szálloda: SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 23.

100 szoba 1 főtől legjobb kiszolgálással együtt.

Purdók, elegáns kávéház, étterem és sürcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az üzem pályaudvarok felé.

Mi helybeliek Budapesten a **NEW-YORK** kávéházban (Orszébet-körút 9-11.) találkozunk.

Esténként honvédeknek.

BAYER-féle

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen

Legjobb és legbiztosabb szer. - Egy tokercs ára 80 fillér.

1 kor. bérmentve küldi az egyedül készítő:

VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Andrásy-ut 84.

Kapható gyógyszerertárakban és droguerákban.

HIRDETÉSEKET • REKLAMOKAT szakorvosok, pontosan és legelőcsöbben közöltek az összes lapokban az

ALTALANOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési osztálya

Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Teljesítmény: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

The Freshman

Életbiztosító társaság

Magyarországban működik 1865 óta

Igazgatószék a társulat saját palotájában Budapest, Erzsébet-utca 56.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrengő létesítések, gyógyfürdő, pártus- és gőzfürdővel, legmodernebb lezáró-úrókkal, gőz- és ásványvíz-vezetőkkel, kő- és kőfürőkkel, - 200 kényelmes lakosztállyal.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN

Dr. Kovács

KÉZPASZTA

csakis főloldalka védőgyógyulató, 3 nap alatt minden kezét gyöngösű és fehérre varázsol.

Egy Tégely 1.20 k. Hozzávaló szappan 1 kor.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszer- és illatszertára, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám.

Megjelent "TOILETTE TITKOK" kívánatra ingyen és bérmentve.

Kárpái

IBOLYA-ILLAT

a legdivatosabb és legkedveltebb PARFÜM. - Ára 4 korona.

JENCS-féle

MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID

lovak és szarvasmarháknak

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megpatálja a lábuk merőv bönülését, az italulást és az u. n. pók-sodást. - Ára 2 korona. Postán 2.60 kor. beküldése után bérmentve küldi.

JENCS VILMOS gyógyszerertára

BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTAN BÉLA** gyógyszerertárában Budapest Szabadságtér és Sétater-utca sarok

A legjobb órákat legszofidabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN

Árjegyzék 2000 kóppal ingyen és bérmentve.

Különlegességt gyártmányok

Szivattyúk és Mérlegek

minden téle minden cztára

L. Wallischg. 14. GARYENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE

legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigaretta a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

„Le Délice”

legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigaretta a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

SANTA LEEGER
 Legbiztosabb orvosok által ajánlott szer a fatiság bántalmát. Feltalálása győre és birtok hatáskörében a Kálvini szertár. Ára 3 korona. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.